

Hissi- ja esteettömyysavustukset 2018

HAKUOHJE

Sisällys

1	Avustusten tarkoitus	3
1.1	Sovellettavat säännökset ja ohjeet.....	3
2	Hissiavustus jälkiasennushissin rakentamiseen (hissiavustus)	3
2.1	Avustuksen hakija ja saaja.....	3
2.2	Asuinrakennuksen käyttö	3
2.3	Avustuksen hakeminen.....	3
2.3.1	Avustuksen hakeminen verkkoasioinnin kautta	4
2.4	Hissilaskuri	4
2.5	Töiden aloitusajankohta ja aloituslupa	5
2.6	Esteettömyyden tarkastelu.....	5
2.7	Avustuksen määrä	5
2.8	Korjaustoimenpiteet	5
2.8.1	Korjaustoimenpiteet esteettömyyden parantamiseksi.....	6
2.8.2	Luhtitalon pystyhissi.....	6
2.8.3	Hissin perusparantaminen tai kokonaan uusiminen	6
2.8.4	Porrashissi (tuolihissi, lavahissi).....	6
2.9	Hyväksyttävät kustannukset.....	6
2.10	Hakemuksen liitteet	6
2.11	Avustuksen maksaminen	7
3	Varauspäätös, hissiavustus	8
3.1	Varaushakemuksen liitteet.....	8
4	Avustus Liikkumisesteen poistamiseen eli esteettömyysavustus	8
4.1	Avustuksen saaja.....	8
4.2	Avustuksen hakeminen.....	8
4.3	Töiden aloitusajankohta ja aloituslupa	8
4.4	Esteettömyyttä koskevat edellytykset avustuksen saamiselle	9
4.4.1	Esteettömyyden itsearviointi	9
4.5	Avustuksen määrä	10
4.6	Korjaustoimenpiteet	10
4.6.1	Piha-alueet ja yhteistilat	10
4.6.2	Valaistus	10
4.6.3	Asuntojen sisäpuoliset korjaukset	11
4.6.4	Porrashissi (tuolihissi, lavahissi).....	11
4.6.5	Olemassa olevan hissien korjaustoimenpiteet.....	11
4.7	Hakemuksen liitteet	11
4.8	Avustuksen maksaminen	12
5	Varauspäätös, esteettömyysavustus	12
5.1	Varaushakemuksen liitteet.....	13
6	Muutoksen hakeminen päätöksiin	13
7	Lisätiedot ja hakemusten postitusosoite	13

1 AVUSTUSTEN TARKOITUS

Hissi- ja esteettömyysavustuksen tarkoitus on mahdollistaa liikuntarajoitteisten pääsy asuinrakennukseen ja siinä oleviin yleisiin tiloihin.

1.1 Sovellettavat säännökset ja ohjeet

Avustuksia myönnettäessä noudatetaan lakia asuinrakennusten ja asuntojen korjausavustuksista ([1087/2016](#), myöhemmin *korjausavustuslaki*), valtionavustuslakia ([688/2001](#)) sekä valtioneuvoston asetusta asuinrakennusten ja asuntojen korjausavustuksista ([1373/2016](#), myöhemmin *korjausavustusasetus*).

Edellä mainitut lait ja asetukset löytyvät osoitteesta www.finlex.fi tai ARAn verkkosivuilta www.ara.fi. ARAn korjausavustuksia koskevat ohjeet ovat saatavilla ARAn sivuilla:

- ara.fi/hissiavustus
- ara.fi/esteettomyysavustus

2 HISSIAVUSTUS JÄLKIASENNUSHISSIN RAKENTAMISEEN (HISSIAVUSTUS)

2.1 Avustuksen hakija ja saaja

Avustusta voidaan hakea ja myöntää asuinrakennuksen omistavalle yhteisölle, esim. asunto-osakeyhtiölle. Asuinrakennus on vähintään kolme asuntoa käsittävä rakennus, jossa on ainakin kaksi asuntoa päällekkäin (kerrostalo tai luhtitalo).

2.2 Asuinrakennuksen käyttö

Rakennuksen on oltava ympärivuotisessa asuinkäytössä ja rakennuksen pinta-alasta vähintään puolet on oltava asuinkäytössä. Avustusta voidaan myöntää myös silloin, kun rakennus otetaan ympärivuotiseen asuinkäyttöön.

Avustuksen edellytyksenä on, että porrashuoneessa tai porrashuoneen yhteydessä, johon hissi asennetaan, ei ennestään ole hissiä.

2.3 Avustuksen hakeminen

Hissi- ja esteettömyysavustuksissa on jatkuva haku. Avustusta haetaan ARAsta ja avustuksia myönnetään vuosittain niin kauan kuin tähän avustusmuotoon tarkoitettua määrärahaa riittää.

Avustettavia toimenpiteitä ei saa aloittaa ennen ARAn varsinaista avustuspäätöstä tai ARAn antamaa aloituslupaa.

Avustusta voi hakea ARAn verkkoasioinnin kautta tai jättämällä paperisen hakemuksen. Paperihakemus lähetetään ARAn osoitteeseen ”Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus (ARA), PL 30, 15141 Lahti” tai toimittamalla hakemus käyntiosoitteeseen Vesijärvenkatu 11 A, 15140 Lahti.

ARA suosittelee hakemusten jättämistä [verkkoasioinnin](#) kautta.

Näin varmistetaan, että tarvittavat liitteet tulevat hakemukseen. Verkkoasioinnin kautta hakemusten jättämiseen on tarkemmat ohjeet luvussa [2.3.1.](#)

2.3.1 Avustuksen hakeminen verkkoasioinnin kautta

Hakemusten jättäminen verkkoasioinnin kautta on helppoa ja turvallista. Yhteisöasiakkaat tarvitsevat Katso-tunnisteen kirjautuakseen verkkoasiointiin. Katso-tunnisteita yhteisöt ovat pääsääntöisesti käyttäneet verottajan kanssa asioimiseen, joten monelta yhteisöltä löytyvät tunnisteet aiemman käytön perusteella.

Jos avustuksen hakijalla ei ole ennestään Katso-tunnisteita, voi sen perustaa [Katso-palvelussa](#) henkilölle, joka toimii hissi- ja esteettömyysavustus-hakemuksissa asiamiehenä (esim. isännöitsijä). Henkilö, jolla on nimenkirjoitusoikeus (asunto-osakeyhtiössä esim. hallituksen puheenjohtaja) voi perustaa Katso-tunnisteen asiamiehenä toimivalle. ARA on julkaissut verkkosivuillaan [videon](#) hakemuksen jättämisestä verkkoasioinnin kautta.

ARA suosittelee, että verkkoasioinnissa hakemusta tehdessä kaikki tarvittavat liitteet ovat valmiina pdf-tiedostomuodossa. Tarvittavat liitteet ovat lueteltu kohdassa [2.10.](#)

Verkkoasioinnin etusivulla hakija pääsee jättämään uusia hakemuksia, vastaamaan ARAn lähettämiin viesteihin tai vastaanottamaan ARAn lähettämän hakemuksen täydennettäväksi. Etusivuilla näkyy myös hakemuksen tila.

Kaikissa hakemuksen eri vaiheissa (hakemuksen tarkistaminen, päätöksen esittely, maksatus jne.) hakemuksen tilana on *käsittelyssä*. Tämä ei kuitenkaan tarkoita sitä, että juuri sillä hetkellä virkailija käsittelee hakemusta, vaan hakemus on voitu poimia työjonosta jollekin virkailijalle.

Lisätietoja verkkoasioinnista saa ARAn [korjausavustusten puhelin- tai sähköpostipalvelusta](#).

2.4 Hissilaskuri

Hissiavustushakemuksen laatimisessa voi käyttää apuna ilmaista [hissilaskuria](#). Laskuri on työkalu asunto-osakeyhtiöiden isännöitsijöille, hallituksen jäsenille ja osakkaille. Laskuria voi käyttää hissien jälkiasennuksen kustannusten jaon laskemiseen osakkaiden kesken, kun porrashuoneessa on vähintään kolme kerrosta.

2.5 Töiden aloitusajankohta ja aloituslupa

Avustuksen saamisen ehtona on, että töitä ei ole aloitettu ennen ARAn tekemää avustuspäätöstä. Varauspäätös ei käy aloitusluvasta.

Jos hakijalla on tarvetta aloittaa työt ennen ARAn päätöstä, on ARasta haettava [aloituslupa](#). Aloitusluvan saaminen kestää keskimäärin kaksi työpäivää.

Aloituslupa voidaan myöntää, jos toimenpide on tarkoituksenmukainen ja aloitukseen ennen avustuspäätöstä on perusteltu syy. Tällainen perusteltu syy voi olla kiireelliset korjaustoimenpiteet lisävaurioiden välttämiseksi.

Aloitusluvan myöntäminen ei kuitenkaan tarkoita avustuksen saamista, vaan avustusta haetaan erikseen.

2.6 Esteettömyyden tarkastelu

Avustamisen edellytyksenä on, että hakija on selvittänyt sisäänkäynnin esteettömyyden esim. ulko-ovelta hissille. Ennen hakemuksen jättämistä hakijan tulee tehdä esteettömyyden itsearviointi tai koulutetun kartoittajan tekemä esteettömyyskartoitus.

Esteettömyyden itsearvioinnin voi tehdä esim. [kiinteistolehti.fi/taloyhtio-verkkosivuilla](https://www.kiinteistolehti.fi/taloyhtio-verkkosivuilla) (<https://www.kiinteistolehti.fi/taloyhtio/>) julkaistulla [itsearviointi-lomakkeella](#) tai ARAn sivuilta löytyvällä [mobiilisovelluksella asuinkerrostalon yhteistilojen esteettömyyden itsearviointiin](#) (ks. 4.4.1).

2.7 Avustuksen määrä

Avustusta myönnetään enintään 45 % hyväksytyistä jälkiasennushissin tai jälkiasennushissien rakentamiseen liittyvistä kokonaiskustannuksista.

2.8 Korjaustoimenpiteet

Avustuksen kohteena on sovellettavien säännösten mukaan jälkiasennushissin tai -hissien asentaminen kerrostaloon. Avustettavia korjaustoimenpiteitä ovat hissien hankinta, tarvittavat rakennustekniset ja LVIS-tekniset työt sekä suunnittelu- ja yleiskustannukset. Olemassa olevan hissien korjaustoimenpiteet; ks. [esteettömyysavustus](#).

Avustettavien toimenpiteiden tulee olla kohtuulliset ja mahdollisimman hyvin kilpailutetut. Kilpailuttamisessa on noudatettava julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annettua lakia ([1397/2016](#)) silloin, kun hankkeen kansallinen kynnyсарvo 150 000 euroa ylittyy ja kun julkinen viranomaisen myöntää hankintaan tukea yli puolet hankinnan arvosta. Tuen ylitys voi tapahtua esimerkiksi silloin, kun kunta myöntää hissien rakentamiseen tukea ARAn myöntämän avustuksen lisäksi. Em. hankintalakia tulee noudattaa, jos hakijalla on päätökset yli 50 %:n tuista ennen hankintaan ryhtymistä.

2.8.1 Korjaustoimenpiteet esteettömyyden parantamiseksi

Hissiavustusta ei myönnetä esteettömyyttä parantaviin korjaustoimenpiteisiin, vaan niihin on haettava erikseen esteettömyysavustusta ([ks. 4](#)).

2.8.2 Luhtitalon pystyhissi

Luhtitaloon rakennettava pystyhissi kuuluu hissiavustuksen piiriin.

2.8.3 Hissin perusparantaminen tai kokonaan uusiminen

Uuden hissin asentaminen jo olemassa olevan hissin tilalle katsotaan hissin perusparantamiseksi, eikä sitä avusteta. Pysähdystasojen lisääminen ylös tai alas, oviaukkojen lisääminen kerrostasoille ja oviautomatiikka voivat olla avustettavaa esteettömyysavustuksena ([ks. 4](#)).

2.8.4 Porrashissi (tuolihissi, lavahissi)

Ns. porrashissin ei katsota korvaavan tavanomaista henkilöhissiä eli porrashissin hankintaan ei myönnetä hissiavustusta. Porrashissin hankintaan voi hakea esteettömyysavustusta ([ks. 4.6.4](#)). Esteettömyysavustuksen myöntämisessä porrashissin rakentamiseen ARA kuitenkin käyttää aina harkintaa ja määrittelee tarkoituksenmukaisuuden kohdekohtaisesti.

2.9 Hyväksyttävät kustannukset

Avustusta myönnetään jälkiasennushissin rakentamisesta aiheutuviin välttämättömiin kustannuksiin kuten hissin hankintaan, tarvittaviin rakennusteknisiin- ja LVIS-tekniisiin töihin sekä suunnittelu- ja yleiskustannuksiin. ARA hyväksyy kohdekohtaisesti hyväksyttävät kustannukset.

Jos kohteelle haetaan ja myönnetään myös erityisryhmien investointiavustusta, ei investointiavustuksen hyväksytyissä kustannuksissa saa olla mukana hissiavustukseen liittyviä kustannuksia.

2.10 Hakemuksen liitteet

Varsinaista avustuspäätöstä varten edellytetään hakemuksen liitteenä seuraavat asiakirjat/tiedot:

- kaupparekisteriote
- pohjapiirros, johon on merkitty hissin/hissien alustava sijoitus kiinteistöön
- päätösvaltaisen kokouksen kokouspöytäkirja, jossa päätös toimenpiteestä on tehty (hallituksen kokous/yhtiökokous)
- hankkeen rahoitussuunnitelma
- rakennuslupa

- hissihanketta koskevat suunnitelmat/rakennuksen pääpiirustukset (asemapiirros sekä pohja-, leikkaus- ja julkisivupiirustukset)
- hissiratkaisun tekninen erittely, mahdolliset erikoispiirustukset sekä työselitykset
- selvitys hankkeen kustannuksista:
 - tarjous tai sopimus
 - laskut tai kuitit, jos töiden aloittamiseen on myönnetty [aloituslupa](#)
- [Esteettömyyskartoitus](#). ARA edellyttää hakijaa varmistamaan, että esteettömyys toteutuu kokonaisuudessaan tultaessa esim. rollaattorin avulla ulkoa sisälle. Esteettömyyttä parantaviin toimenpiteisiin on haettava erikseen esteettömyysavustusta myös jälkiasennushissi-hankkeen yhteydessä.
- valokuva vähintään pääsisäänkäynnistä ja mittaamalla todennettu nykyinen kynnyshöhe

2.11 Avustuksen maksaminen

Avustus on maksuskelpoinen myöntämivuoden ja kaksi seuraavaa kalenterivuotta. Sen jälkeen avustusta ei voida enää maksaa.

Lopullinen avustuksen maksatuspyyntö pitää toimittaa jo **lokakuussa** viimeisenä maksuvuonna, jotta maksatusaikataulussa ei synny ongelmia.

Avustusta maksetaan toteutuneiden kustannusten mukaan, kuitenkin enintään avustuspäätöksen mukainen avustussumma. Avustus voidaan maksaa joko yhtenä eränä hankkeen valmistuttua tai kolmena eränä siten, että:

- 25 % avustuksesta maksetaan, kun 25 % työstä on tehty
- 25 % avustuksesta maksetaan, kun 50 % työstä on tehty
- 50 % avustuksesta maksetaan, kun työ on valmis.

Avustusta haetaan ja maksetaan kohteen valmiusasteen ja toteutuneiden kustannusten mukaisesti. Maksatusta haetaan verkkoasioinnin kautta osoitteessa www.ara.fi tai ARA:n verkkosivuilla julkaistulla [maksatushakemuksella](#). Maksatusta varten annetaan seuraavat tiedot:

- Kunnan viranomaisen todistus tai valtuutetun tarkastuslaitoksen hissitarkastajan antama tarkastustodistus työn etenemisestä.
- Kirjanpitäjän allekirjoituksellaan varmentama pääkirjanote kirjanpitoon kirjatuista toteutuneista kustannuksista. Pääkirjanotteesta tulee käydä selville laskuttaja, summa ja maksupäivä. Kustannukset tulee pitää omana kustannuslajinaan kirjanpidossa.

Avustuksen maksatusta vuoden 2018 avustuspäätöksiin on haettava viimeistään **30.10.2020**.

3 VARAUSPÄÄTÖS, HISSIAVUSTUS

Ennen varsinaisen hissiavustushakemuksen jättämistä voi yhteisö hakea ARAsta ns. ehdollisen hissivarauspäätöksen. **Ehdollinen varaus ei kuitenkaan oikeuta avustuksen saamiseen**, vaan avustuksen saaminen ja lopulliset ehdot vahvistetaan vasta varsinaisella päätöksellä. Varauspäätös on voimassa enintään 12 kuukautta päätöksen päivämäärästä. Varaus raukeaa ilman eri päätöstä.

ARA suosittelee, että yhteisöt hakevat suoraan [varsinaista hissiavustuspäätöstä](#).

3.1 Varaushakemuksen liitteet

Varauspäätöksen hakemista varten hakemukseen liitetään seuraavat liitteet:

- kaupparekisteriote
- pohjapiirros, johon on merkitty hissien alustava sijoitus kiinteistöön
- päätösvaltaisen kokouksen kokouspöytäkirja, jossa päätös mahdollisen toimenpiteen hankkimisesta on tehty (hallituksen kokous/yhtiökokous)
- hankkeen alustava rahoitussuunnitelma

4 AVUSTUS LIKKUMISESTEEN POISTAMISEEN ELI ESTEETTÖMYYSAVUSTUS

4.1 Avustuksen saaja

Avustusta voi hakea asuinrakennuksen omistajayhteisö, ei yksittäinen osakas. Esim. asunto-osakeyhtiötalossa avustuksen hakija on asunto-osakeyhtiö.

ARA varmistaa erikseen avustuksen myöntämisen tarkoituksenmukaisuuden, jos asuinrakennus on valmistunut alle kaksi vuotta sitten.

4.2 Avustuksen hakeminen

Esteettömyysavustusta haetaan ja sen myöntää ARA. Avustuksessa on jatkuva haku aika. Katso tarkemmat ohjeet avustuksen hakemiseen verkkoasioinnin kautta kohdasta [2.3](#), hissiavustukset. Samat ohjeet pätevät esteettömyysavustuksen hakemiseen.

4.3 Töiden aloitusajankohta ja aloituslupa

Avustuksen saamisen ehtona on, että töitä ei ole aloitettu ennen ARAn tekemää avustuspäätöstä. Varauspäätös ei käy aloituslupasta.

Katso tarkemmat ohjeet kohdasta [2.5](#), hissiavustukset. Samat ohjeet pätevät esteettömyysavustuksen hakemiseen.

4.4 Esteettömyyttä koskevat edellytykset avustuksen saamiselle

Avustamisen edellytyksenä on, että asuinrakennuksen **sisäänkäynti on korjaustoimenpiteiden jälkeen esteetön**, esim. ulko-ovelta hissille. Lähtökohtana on, että apuvälineitä, kuten pyörätuolia ja rollaattoria käyttävät voivat kulkea esteettömästi asuntoihinsa.

Hakija voi varmistaa esteettömyyden itsearviointilla tai koulutetun kartoittajan tekemällä esteettömyyskartoituksella. Alla tarkemmin esteettömyyden itsearviointista.

Esteettömyyden todentamiseksi pyydetään liittämään hakemukseen ennen toimenpiteiden suoritusta otettu yleiskuva sisäänkäynnistä sekä tarkemmat valokuvat kohteista, joihin korjaustoimenpiteet kohdistuvat.

Maksatushakemukseen liitetään valokuva suoritetuista korjaustoimenpiteistä.

4.4.1 Esteettömyyden itsearviointi

Esteettömyyden itsearviointin voi tehdä esim. kiinteistolehti.fi/taloyhtio-verkkosivuilla (<https://www.kiinteistolehti.fi/taloyhtio/>) julkaistulla [itsearviointi-lomakkeella](#) tai ARAn verkkosivuilta löytyvällä [mobiilisovelluksella asuinkerrostalon yhteistilojen esteettömyyden itsearviointiin](#).

Mobiilisovelluksella talon isännöitsijä, hallitus, osakkaat ja asukkaat voivat arvioida itse ulkoalueiden ja yhteisten sisätilojen esteettömyyttä.

Alla esimerkki tyypillisestä asuinkerrostalon sisäänkäynnin kynnyksestä, joka ei täytä esteettömyydelle asetettuja vaatimuksia:

4.5 Avustuksen määrä

Avustusta myönnetään enintään 45 % hyväksytyistä kokonaiskustannuksista.

4.6 Korjaustoimenpiteet

Avustuksen kohteena ovat sovellettavien säännösten mukaan toimenpiteet, joilla mahdollistetaan liikkumisesteisen pääsy asuinrakennukseen, pääsy ulko-ovelta hissille, asuntoihin tai asuntojen yhteistiloihin.

Avustettavia toimenpiteitä voivat olla esimerkiksi:

- kulkuluiskien rakentaminen
- kynnykskorkeuksien madaltaminen (myös asunnon parvekkeelta)
- askelmien poistaminen
- oviaukkojen leventäminen
- käsijohteiden (kaiteiden) asentaminen
- ulko-oven automatisointi (sähkötoiminen kääntöoven avaaja)
- ulko-oven mobiilikäyttöinen tai digitaalinen lukitusjärjestelmä. Em. voi olla avustettavaa osana ulko-oven automatisointia ja oviaukkojen leventämistä.
- porraskäytävän ja sisääntulokerroksen valaistuksen tehostaminen ja/tai varustaminen liiketunnistimella
- hissin/hissikulun laajentaminen ylös tai alaspäin esimerkiksi yhteisiin tiloihin (hissin pysähdystasot), oviaukkojen lisääminen kerrostasoille, oviautomaatiikka
- muut vastaavat toimenpiteet, joiden avulla mahdollistetaan liikkumisesteisen pääsy asuinrakennukseen, asuinrakennuksessa oleviin asuntoihin tai yhteisiin tiloihin
- em. toteutuneiden toimenpiteiden yhteydessä, koulutetun esteettömyyskartoittajan tekemä, esteettömyyskartoitus

4.6.1 Piha-alueet ja yhteistilat

Piha-alueella sekä yhteistiloissa, kuten saunassa, tehtävät esteettömyyskorjaukset eivät kuulu esteettömyysavustuksen piiriin.

4.6.2 Valaistus

Yleisten tilojen kuten esim. asuinrakennuksen sisäänkäynnin ja sisääntulokerroksen porraskäytävän valaistuksen parantamiseen turvallisesti voidaan myöntää avustusta osana kokonaisesteettömyyden parantamista. Muiden kerrostasojen valaistuksen parantaminen ei lähtökohtaisesti ole avustettavaa.

4.6.3 Asuntojen sisäpuoliset korjaukset

Esteettömyysavustusta ei pääsääntöisesti myönnetä asunnon sisäpuolisiin korjauksiin, lukuun ottamatta huoneistoparvekkeiden kynnysten madaltamista tai luiskien rakentamista. Yli 65-vuotiaat ja vammaiset voivat hakea sisäpuolisiin korjaustoimenpiteisiin iäkkäiden ja vammaisten henkilöiden asuntojen [korjausavustusta](#). Avustuksen saamisessa ovat tulo- ja varallisuusrajat.

4.6.4 Porrashissi (tuolihissi, lavahissi)

Porrashissin hankintaa voidaan avustaa liikkumisesteen poistamisena, jos se katsotaan tarkoituksenmukaiseksi. Kustannussyitä ei lähtökohtaisesti katsota tarkoituksenmukaisuuden perusteeksi.

4.6.5 Olemassa olevan hissien korjaustoimenpiteet

Olemassa olevien hissien esteettömyyskorjauksia avustetaan tapauskohtaisesti. Avustettavia toimenpiteitä ovat sellaiset hissien esteettömyyskorjaukset, joilla mahdollistetaan hissien käyttö myös liikuntarajoitteisille. Tämä tarkoittaa esimerkiksi, että kulkureitti asuinkerrostalon ulko-ovelta sisätiloihin asuinkerrostasolle sekä yhteistiloihin on mahdollista ilman saattajaa tai avustajaa. Avustettavia toimenpiteitä voivat olla esimerkiksi:

- pysähdystasojen lisääminen hissien uusimisen yhteydessä ylös ja /tai alaspäin yhteisiin tiloihin
- oviaukkojen lisääminen kerrostasolle
- oviautomaatiikka

ARA kuitenkin hyväksyy aina tapauskohtaisesti korjaustoimenpiteet.

Pysähdystasojen lisäämisessä tuen piiriin kuuluu kuilun rakentamiseen liittyvä rakennustöiden osuus sekä lisättävän kerrostason hissitekniset laitteet kuten ovi, edustat, kutsunappi, signalisaatio sekä kuilun laitteiden osuus ko. kerrostason osalta.

Esteettömyyteen liittyvät kustannukset on pystyttävä eriyttämään selkeästi muista hissiin liittyvistä kustannuksista.

4.7 Hakemuksen liitteet

Esteettömyysavustushakemukseen tulee liittää seuraavat asiakirjat:

- kaupparekisteriote
- päätösvaltaisen kokouksen kokouspöytäkirja, jossa päätös toimenpiteestä on tehty (hallituksen kokous/yhtiökokous)
- kustannusarvio toimenpiteiden kustannuksista
 - esim. tarjous.
 - laskut, jos [aloituslupa](#) haettu

- selvitys korjaustoimenpiteistä
- rakennuksen pohjapiirustus riippuen haetusta korjaustoimenpiteestä
- rakennus- tai toimenpidelupa, jos kunta vaatii korjaustoimenpiteeseen em. luvat
- toimitussopimus (hissin pysähdystasojen lisääminen)
- ARA edellyttää hakijaa varmistamaan, että esteettömyys toteutuu kokonaisuudessaan tullessa esim. rollaattorin avulla ulkoa sisälle sekä tarvittaessa lisäämään hakemukseen em. edellytyksen täyttämiseksi tarvittavat toimenpiteet kustannuksineen. Esteettömyyden voi varmistaa esim. [esteettömyyden itsearvioinnilla](#) tai koulutetun kartoittajan tekemällä esteettömyyskartoituksella.
- valokuva kohteesta ennen korjaustoimenpidettä, ks. tarkemmat ohjeet kohdasta [4.4.](#)
 - valokuva on toimitettava myös valmiista korjauksista maksatushakemuksen yhteydessä

4.8 Avustuksen maksaminen

Avustus maksetaan yhdessä erässä tai avustuspäätöksen mukaisesti töiden valmistumisen jälkeen. Maksatusta haetaan verkkoasiointia käytettäessä asiointikansioon automaattisesti luodulla maksatuslomakkeella tai ARAn verkkosivuilla julkaistulla paperisella [maksatushakemuksella](#). Maksatushakemukseen on liitettävä seuraavat asiakirjat:

- Kunnan viranomaisen antama todistus työn valmistumisesta siinä tapauksessa, että korjaustoimenpide on vaatinut rakennusluvan.
- Kirjanpitäjän allekirjoituksellaan varmentama pääkirjanote kirjanpitoon kirjatuista toteutuneista kustannuksista. Pääkirjanotteesta tulee käydä selville laskuttaja, summa ja maksupäivä. Kustannukset tulee pitää omana kustannuslajinaan kirjanpidossa. Pienissä korjaustoimenpiteissä toteutuneet kustannukset voi osoittaa laskuilla ja kuiteilla tai tiliotteella.
- [valokuva](#) kohteesta korjaustoimenpiteen jälkeen.

Avustuksen maksatusta vuoden 2018 avustuspäätöksiin on haettava viimeistään **30.10.2020**.

5 VARAUSPÄÄTÖS, ESTEETTÖMYYSAVUSTUS

Ennen varsinaisen esteettömyysavustushakemuksen jättämistä voi yhteisö hakea ARAsta ns. ehdollisen varauspäätöksen, jos kyseessä on laajempi ja kustannuksiltaan merkittävä hanke, esim. toimenpide- tai rakennuslupaa vaativa korjaus. **Ehdollinen varaus ei kuitenkaan oikeuta avustuksen saamiseen**, vaan avustuksen saaminen ja lopulliset ehdot vahvistetaan vasta varsinaisella päätöksellä. Varauspäätös on voimassa enintään 12 kuukautta päätöksen päivämäärästä. Varaus raukeaa ilman eri päätöstä.

ARA suosittelee, että yhteisöt hakevat suoraan [esteettömyysavustus-päätöksen](#).

5.1 Varaushakemuksen liitteet

Varauspäätöksen hakemista varten tulee hakemukseen liittää seuraavat liitteet:

- kaupparekisteriote
- päätösvaltaisen kokouksen kokouspöytäkirja, jossa päätös mahdollisesta toimenpiteen hankkimisesta on tehty (hallituksen kokous/yltiökokous).

6 MUUTOKSEN HAKEMINEN PÄÄTÖKSIIN

Avustuspäätökseen voi hakea muutosta siten kuin valtionavustuslaissa säädetään ([688/2001](#)). Avustuspäätökseen voi hakea oikaisua 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti ARAlle, joka on tehnyt avustuspäätöksen.

Oikaisuvaatimuskirjelmässä on ilmoitettava päätös, johon vaaditaan oikaisua sekä se, millaista oikaisua vaaditaan ja millä perusteilla sitä vaaditaan. Oikaisuvaatimukseen annettuun päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen.

7 LISÄTIEDOT JA HAKEMUSTEN POSTITUSOSOITE

Korjausavustuksiin liittyvissä epäselvissä asioissa voi kysyä neuvoa puhelimitse numerosta 029 525 0818 (ti-to klo 9.00–15.00, heinäkuussa ti-ke 9.00–15.00) tai sähköpostitse [korjausavustus.ara\(at\)ara.fi](mailto:korjausavustus.ara(at)ara.fi).

Avustusohjeet ja lomakkeet sekä [verkkoasiointi](#) (sähköiset hakemukset) löytyvät ARAn verkkosivuilta www.ara.fi.

Paperiset hakemukset lähetetään osoitteeseen:

Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus (ARA)
Kirjaamo
PL 30
15141 LAHTI

tai sähköpostiosoitteeseen [korjausavustus.ara\(at\)ara.fi](mailto:korjausavustus.ara(at)ara.fi) tai [kirjaamo.ara\(at\)ara.fi](mailto:kirjaamo.ara(at)ara.fi).